

viteškega cesarja našega: „Jaz hočem imeti mir med mojimi narodi.“

Iz Ljubljane. (*Odlikovanje.*) Presvitli cesar podelili so slovenskemu državnemu in deželnemu poslancu, goriškega deželnega glavarja namestniku, gosp. dr. Josip Tonkli-u, red železne krone 3. vrste. — To zasluženost odlikovanje je enako častno za odlikovanca, kakor za Slovence sploh. Mi pa iz vsega srca čestitamo gosp. dr. Tonkli-u in to še z večim veseljem zato, ker se nam zdi, da se je to politično pomenljivo odlikovanje podelilo brez priporočila namestništva tržaškega.

— (*Uradniško.*) Kakor čujemo, prejel je deželne vlade svetovalec grof Chorinsky naslov dvornega svetovalca, deželni živinozdravnik dr. Schindler pa je premeščen v Gradec.

— (*Današnja številka „Novic“*) pošljemo tudi nekaterim nenaročnikom slovenskim na ogled. — Ne zdi se nam potrebno, svojega stališča še obširneje naglašati, kakor to storimo v „Vabilu na naročbo“; omeniti pa hočemo vendar še eno zadevo.

Nekaterim slovenskim listom zdi se namreč primerno, o priliki vabila naglašati svojo neodvisnost. — Gledé „Novic“ zdi se nam to po vsem odveč, ker nikomur ne more biti skrivnost, da vredništvo „Novic“ ni odvisno od nikogar, razun od svojega blagru našega naroda posvečenega prepričanja, zato pa tudi „Novice“ neodvisno od ravnanja družih slovenskih listov prosto sodijo o naših političnih in gospodarskih vprašanjih in se pri tem svojem postopanju morejo sklicavati na popolno svoje soglasje s klubom letos izvoljenih narodnih poslancev dežel. zboru kranjskega, pa tudi na soglasje s sedanjo večino državnega zboru. Po vsem pa smo tudi preverjeni, da je to naše postopanje narodu slovenskemu primerno in koristno. — Ako drugi naši listi hočejo hoditi po družih, sklepom in ravnanju naših narodnih poslancev deloma nasprotnih potih, ne bo nas motilo to, ako bi si pa nekateri listi prizadevali, svetu marsikaj kazati drugače, kakor je, storili bomo svojo dolžnost. Prihodnost pa naj bode pokazala, jeli ni nevarno početje, da v očigled mnogobrojnim nasprotnikom našim nekateri našinci hočejo hoditi po svojih posebnih potih.

— (*Nova knjiga.*) Prirodopis rudinstva ali mineralogija, v porabo nižim razredom gimnazije in realke, spisal Fran Erjavec, c. kr. profesor, je naslov pripravi, 84 strani obsegajoči knjigi s 37 podobami. — Ime gospoda pisatelja nam je dosti poročstva, da je tvarina knjige opisana izvrstno, in da je pisava lepa in lahko umevna. Cena mehko vezani knjigi je 70 kr., v platno vezani pa 85 kr. Na prodaj jo ima Kleinmayer v Ljubljani.

— (*Narodne biblioteke*) J. Krajec-eve v Novomestu prišel je na svitlo 6. snopič, obsegajoč pete bukvice „Kranjske Čebelice“.

Novičar iz domačih in tujih dežel.

Z Dunaja. — Dne 24. sprejela je cesarica čestitanje vse cesarske družine k svojemu rojstnemu dnevu. Ravno ta dan sprejeli so presvitli cesar več tajnih svetovalcev, med temi tudi našega poslanca gospoda grofa Karola Hohenwarta.

— Po odstopu vseučilišnega rektorja Wedel-a, izvoljen je bil za rektorja profesor Lang, katerega je ministerstvo uže tudi potrdilo.

— Dve dogodbi zadnjih dni dajete državne zbornice levičarjem nov pogum. Prva je zmaga velikih posestnikov

moravskih na mesto Gudenaua in Laudona, kjer so po zanikernosti konservativcev nekateri mislili, da bi tudi po malomarnosti Taaffeove vlade z obema poslancema zmagali levičarji (pri prvi namestitvi volitvi zmagali so konservativci z večino 1 glasu). Druga dogodba pa je neka brošura, baje Lienbacherjeva, v kateri sicer udriha po liberalcih, toda se po eni strani tudi nekako dobrika nemško-narodni stranki, nasproti pa mrzenje kaže nasproti Čehom in Slovencem. Lienbacher ni ud nobenega kluba, in njega sta, dokler je še z desnico hodil, ubogala samo dva poslanca, toda levičarji si mislijo, ako zopet vse žile napnemo, na pr. pri predlogu Wurmbandovem, in ako dobimo 5 glasov več kakor do zdaj, mogoče nam je zmagati vsaj enkrat in v tem se zopet vrne pogum naši stranki, sedanja večina pa, nezadovoljna z vlado, zgubi morebiti glavo in mi smo zopet na konji. — Tako sodi opozicija, od tod njeno veselje, toraj je desnici dvakrat potreben pozor in sloga.

Ogerska. — Viša sodnija potrdila je po vsem prvo rabsodbo o zadevi Tisza-Eszlarskega umora; prebivalstvo ogersko pa odgovarja na take rabsodbe z izvolitvijo judom protivnih poslancev.

Hrvatska. — Homatije v deželnem zboru še niso poravnane, akoravno večina odločno obsoja škandale, katere so napravili Starčevićanci z odobravanjem tamošnjih dijakov. — Narodna stranka se okrepčava, pa nasproti se čuje, da hoče novi ban s pomočjo barona Raucha osnovati unionistično, to je, Magjarom udano stranko.

— Iz Nove Gradiške se naznanja, da so bili tam oskrunjeni brezopisni uradni grbi, pa da se name-rava enako skrunenje tudi v Varaždinu.

Francoska. — Za Božične praznike došlo je iz Tonkina tudi Francozom nekaj bolj povoljnih poročil. Francosko tonkinsko vojaštvo je namreč dne 16. in 17. t. m. po hudem boji zasedlo trdnjavo Sontay ob Rudeči reki, to je ona trdnjava, katero Francozi zahtevajo za-se, o kateri pa je kitajski poslanik Tseng pred kratkem trdil, da napad na njo smatrala je vlada kitajska za napoved vojske. — Francoskih vojakov vdeležilo se je omenjenega napada 4500 mož, izmed teh bilo je v bitki 85 usmrtenih, 240 pa ranjenih, kar kaže, da je bilo zasedanje Sontay-a težko, krvavo delo. — Francoska, pa tudi druge evropske države mislijo, da bode zdaj mogoče napraviti mir med Francosko in Kitajsko, ker je prva dosegla, kar je želela, in vrh tega zadobila zadostenje za žaljeno čast francoskega orožja. — Ni sicer pričakovati, da bi se takoj sklenil mir, pa gotovo je, da je zdaj mogoč, in da ga bode tudi Angleška podpirala.

Angleška. — Za nadgospodarstvo v Egiptu traja uže nekaj časa diplomatičen boj med Angleško in Turško. Prva se sklicuje pred vsem na to, da je po posredovanji angleške vojske v Egiptu za zmiraj nedopustljivo postalo vtikanje Turške v egipčanske zadeve, temveč da mora vlada v Egiptu ostati neodvisna od vseh družih razun Angleške. Zato pa Angleška tudi trdi, da Sudan, kjer gospodari kriv prerok Madi, Egiptu ni nič mar; nasproti pa bode, ako treba, angleška vojska do skrajnega branila Egipt sam, naj pride sovražnik od koder koli; pripravljenih ima baje v ta namen uže nekaj indijskih polkov. — Iz Amerike se naznanja, da so angleški nihilisti ali dinamisti imeli tam zelo obilno obiskan shod, pri katerem so sklenili, umoriti onega sodnika, ki je k smrti obsodil morilca Carey-evega, angleške vojne barke pa pokončati vse brez izjeme. — To so res lepe, za današnje človeštvo častne razmere.

Nemška. — Cesarjevič nemški vrnil se je pred božičnimi prazniki zopet domu, kakor videti, po vsem

zadovoljen s svojim potovanjem po Španjskem in Laškem. — Sodi se, da je Nemška s potovanjem dosegla to, da je zveza Španjske s Francosko postala nemo-goča, na Laškem pa, da je prijateljska zveza z Laško postala tesnejša in srčnejša izrekoma tudi nedvomljiva za slučaj smrti starega nemškega cesarja. — Gledé razmer z Vatikanom postal je položaj morebiti samo nekoliko jasnejši, ali pa boljši ali slabiji, to pa ostane nerešeno.

Srbska. — General Nikolić, pod čigar poveljstvom se je zadušil zadnji srbski upor, in pa načelnik glavnega štaba Bajalović vrneta se zopet nazaj v Beligrad.

Ruska. — Caru vračajočemu se z lova splašili so se konji, ko se je voz prekucnil, poškodoval se je car na desni plečni kosti, ne da bi se bila strla. Car imel je hude bolečine in zdravljenje ne bo hitro, vendar pa nevarnosti ni nikakoršne. — Nekateri trdijo, da je spla-

šenje kónj povzročila roka sovražna; dokazov za to pa se ni navedlo.

Listnica vredništva. Gosp. K. v L.: Hvala za poslano, priobčimo v prihodnjem listu, ker je to pot došlo prekasno — Vsem drugim prijateljem in rojakom: Prav veselo novo leto!

Žitna cena

v Ljubljani 22. decembra 1883.

Hektoliter: pšenice domače 7 gold. 96 kr. — banaške 8 gold. 69 kr. — turšice 5 gold. 40 kr. — soršice 6 gold. 50 kr. — rži 5 gold. 20 kr. — ječmena 4 gold. 23 kr. — prosa 5 gold. 20 kr. — ajde 5 gold. 20 kr. — ovs 2 gold. 90 kr. — Krompir 3 gold. 12 kr. 100 kilogramov.

Vabilo na naročbo „Novic“ za leto 1884.

Z novim letom nastopijo „Novice“ svoje 42. leto in ako se z nekolikim zadostenjem smejo ozirati na ravno minulo leto, veže jih svojim somišljencem nasproti dolžnost, izreči svoje namene tudi o predstoječem novem letu.

Za Slovence izrekoma na Kranjskem in Štajarskem bilo je minulo leto zgodovinsko pomenljivo po šeststoletnici, katero so obhajali v navzočnosti ljubljenege svojega vladarja, pa enako tudi po sijajnih dokazih naklonjenosti cesarjeve do Slovencev.

Kranjskim Slovincem pa je bilo to leto še posebej za to pomenljivo, ker smo v deželnem zboru po dolгих in mučnih šestih letih zopet zadobili svojo naravno večino. Pa ne manj kot zopet pridobljena večina važno je bilo to, da je narodna ogromna večina — v soglasji z načeli mnogonarodne večine državnega zbora — dejansko pokazala, da ji mir med narodi našimi ni prazna beseda, temveč, da povračuje krivico s pravičnostjo, prepričana, da po tej poti bolj odločno in vspešno more zahtevati tudi enake pravice za vse Slovence po vseh naših deželah. — Z večino narodnega kluba držale so se tudi „Novice“ tega postopanja in to, kakor so kazale dogodbe, z dobrim vspehom in ne zatajivši načel, ki so nam svete vsem Slovincem. — Tudi na polji gospodarskih vprašanj pripomogle so „Novice“ po svoji moči, da pridemo na boljša, kmetijstvu ugodnejša pota.

Vseh teh svojih starih načel in potov v korist našega naroda držale se bodo „Novice“ tudi v prihodnje. — Ne bodo se ogibale tudi boja, toda varovale se bodo napake iskati boja zaradi boja, ali pa iskati nasprotovanja v onih krogih, v katerih po nedvomljivih in mnogobrojnih dejanskih dokazih zdaj imamo svoje pravične in zanesljive podpornike.

Kolikor pa imamo zabilježiti vspehov v preteklosti, zahvaliti se imamo za nje v prvi vrsti svojim duševnim, v drugi vrsti pa svojim gmotnim podpornikom in zato spolnujemo prvo svojo dolžnost s tem, da se koncem leta gorko zahvalimo častitim svojim dopisovalcem, podpornikom in sploh somišljencem; prosimo pa jih ob enem, da nam za vresničenje načel, katera zagovarjamo, enako zvesti podporniki ostanejo tudi v prihodnje.

„Novice“ v načelih, v obliki, v uvrstitvi gradiva in v vsem ostanejo zveste svojemu vstanovitelju, zato pa prosijo za enako zvestobo vse one Slovence, ki se strinjajo s temi načeli v blagor milega nam naroda.

Naročnina „Novicam“ ostane stara in veljajo z „Oglasnikom“ vred: s pošto prejemane za vse leto 4 gld. 60 kr., za pol leta 2 gld. 40 kr., za četrt leta 1 gld. 30 kr., v tiskarni „ „ „ „ 4 „ — „ za „ „ 2 „ — „ za „ „ 1 „ — „

Za prinašanje na dom v Ljubljani po 40 kr. na leto več.

Naročnina naj se po najcenejši poti pošarskih nakaznic pošilja pod naslovom Blaznikove tiskarne v Ljubljani.

Vredništvo in opravništvo „Novic“.